

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsak petek.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D 1 25
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
mailih oglasitih
beseda 50 p.**Kaj hočemo?** Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega sloven-
skega ljudstva!

Strahovlada v Sloveniji?

Javni shodi se prepovedujejo!

Za preteklo nedeljo, 5. oktobra, je sklicala krajevna politična organizacija v Lokah pri Zagorju javen shod z dnevnim redom: Gospodarski in politični položaj slovenskega ljudstva. Shod je bil pravočasno in pravilno prijavljen okrajnemu glavarstvu v Litiji.

Dokument sramote.

Okrajno glavarstvo v Litiji je izdalo na to sledeči odlok:

Gosp. Ivan Ivanuša,
mlinar

Loka pri Zagorju.

Za nedeljo dne 5. X. 1924 ste prijavili javen shod „Slov. republikanske stranke kmetov in delavcev“. Ker ta organizacija oblasti ni prijavljena in torej za oblast sploh ne eksistira, tudi ne morete sklicevati shodov kot predsednik take organizacije, **prepovedujem** prijavljeni shod v smislu § 6 zakona z dne 15. XI. 1867 drž. zak. št. 135, ker bi se s takim shodom kalil javni red in mir.

Proti tej odredbi Vam je prosta pritožba na g. vel. župana v Ljubljani; pritožbo bi bilo vložiti tekom 8 dni po dostavitvi tega odloka pri sreskem poglavarju v Litiji.

Morebitna pritožba nima odločilne moči.

Sreski poglavar:

Podboj.

Politična oblast ne pozna zakona!

Politična oblast v Litiji, ki se je prekrstila iz slovenskega okrajnega glavarstva v srbsko „srezko poglavarstvo“ ne pozna društvenega zakona. Kje in kdaj pa je predpisal kakšen zakon, da se morajo proste krajevne politične organizacije prijavljati političnim oblastnim? To ni prav nikjer zapovedano! Okrajno glavarstvo v Litiji namreč ne razločuje med političnimi **društvi** in prostimi političnimi **organizacijami**.

kakoršne imajo danes vse stranke! Nam je vseeno, ali naše krajevne politične organizacije za okrajno glavarstvo eksistirajo ali pa ne. Bomo že poskrbeli, da jih bo tudi to okrajno glavarstvo še poznalo. Trditev, da bi se s shodom kalil javni red in mir pa je naravnost predrzna, ker vsakdo ve, da smo slovenski pacifisti in trezni ljudje, ki se poslužujemo samo postavno dovoljenih sredstev.

Shod po § 2 shodnega prava ob navzočnosti orožnikov.

Ker je bil javni shod prepovedan, je krajevna pol. organizacija v Lokah to vzela na znanje, sklicala pa je shod po § 2 shodnega prava. Pred pričetkom zborovanja sta prišla v zborovalni prostor, v hišo podpredsednika organizacije, posestnika Vidgarja, dva orožnika, ki sta se izkazala s fermanom okrajnega glavarja, da je shod prepovedan. Raztolmačilo se jima je, da ta shod ni javen, ampak le za članstvo po § 2. Orožnika sta se prepričala, da imajo vsi navzoči vabila, predsednik shoda pa seznam povabljenih. Izpraševala sta tudi po poročevalcu, ki da je prišel baje iz Zagreba. Iz tega se vidi, kakšen nepotreben strah imajo na glavarstvu pred republikanskim pokretom.

Orožnike je treba poučiti o določbah zakona.

Orožnika sta na to odšla. Vendar se je eden takoj vrnil v zborovalni prostor, drugi pa je šetal pred hišo po cesti. Ta, ki se je vrnil, je na vprašanje izjavil, da bo shodu prisostvoval. Moralo se ga je opozoriti, da po zakonu oboroženi ljudje ne smejo prisostvovati zborovanjem. Ima le to pravico, da se prepriča, če je shod pravilno sklican, na to pa se mora odстранiti. To se je zgodilo. Vendar sta oba orožnika

ostala na cesti ter šetala z nasajenimi bajoneti v spremstvu župana — kaj ima pa ta tukaj opraviti? — pred hišo gori in dol.

Zborovanje po § 2.

Shod je otvoril sklicatelj shoda Ivan Ivanuša, ki je pozdravil navzoče. Na to je poročal o položaju g. A. Prepeluh, ki je podvrgel odlok okrajnega glavarstva kritiki. Ta odlok ni samo nezakonit, temveč tudi bedast, ker je v njem duh stare Metternichove dobe. Tudi je v nasprotju z določbami veljavne ustave, po katerih ima vsak polnoletni državljani pravico sklicevati javne shode. Nevarnosti, da bi se kalil javni red in mir ni nobene, ker smo slov. republikanci za legalni politični boj in v obče pacifisti v vsakem pogledu. Nato je opisal potek dogodkov od leta 1918. dalje in ob roki teh faktov pokazal na vzroke našega gospodarskega, socialnega in kulturnega propadanja. Sedaj stojimo pred končno borbo med reakcijo in napredkom, med republikansko svobodo in militaristično bedarijo ter nasilnostjo. Mi smo za to, da zadobi veljavo pljug in kladivo, pero in knjiga; danes pa je prva sablja, ki gazi najbolj primitivne državljanske pravice v blato. — Poldrugourno zborovanje je končalo v najlepši soglasnosti in miru.

Kdo je odgovoren?

Mi ne vemo, ali je okrajno glavarstvo v Litiji javni shod prepovedalo na svojo roko ali po navodilu od „zgoraj“. Zadnje se nam dozdeva bolj verjetno. Zakaj, če bi politični uradnik, katerega poklic je čuvati obstoječe zakone, na lastno pest in odgovornost zakone kršil in kazal v svojih odlokih takšno nepoznanje postav, kakor se je zgodilo to v tem slučaju, potem zasluži, da se ga takoj odstavi z vodilnega mesta. Sreča je bila, da sta bila oba komandirana orožnika uljudna moža in bolj pametna, kakor tista gospoda, ki ju je poslala, da **oborožena** (službeno) prisostvujeta shodu po § 2. Če pa za temi odredbami proti republikanskemu prepričanju kmečkega in delavskega ljudstva tiče kakšne politične stranke, tedaj bomo znali poskrbeti za temeljito remeduro. Ljudstvo je izražalo mnenje, da na okrajnem glavarstvu v Litiji še vedno straši orjunaški duh. Tega ne bomo trpeli. Zaradi nas je lahko vsak političnega prepričanja kakršnega hoče biti, toda še to malo državljskih pravic, ki jih poznamo v reakcionarni in militaristični Jugoslaviji, si ne bomo pustili gaziti in kršiti. To si naj zapomnijo eni in drugi! Republikanska misel živo tli v dušah — slovenskih kmetov in delavcev.

Posredovanje pri vladi.

Ena najhujših napak prejšnje in sedanje državne uprave je takozvano „interveniranje“ ali posredovanje pri vladi. Posebno radi se ljudje obračajo na poslance, da „intervenirajo“, obračajo pa se tudi na druge vplivne osebe, zlasti na višje uradništvo, da dosežejo izpolnitev svojih želja in zahtev.

Ta upravna bolezen je silno razširjena v Sloveniji. Temu se pa ni čuditi, kajti ravno nas so desetletja in desetletja vzgajali le tako, da smo živeli od samih „milostnih drobtin“ in poslanec, ki ni ničesar „dosegel“, se med volilci sploh ni smel več prikazati!

O tej bolezni je napisal Štefan Radič v zadnji številki „Svobodnega Doma“ nekaj prav lepih misli, ki zaslužijo, da bi jih uvaževali, in to prav zelo uvaževali, tudi naši ljudje!

Radič pravi: „Neozdravljiva bolezen „gosposke“ politike tiči v tem, da gospoda misli, da se da vsak zakon obiti ali pa tudi prekršiti, če gre za njihove prijatelje. Namesto da bi se vsi javni posli opravljali po zakonu, se pojavljajo vedno ljudje, ki prosijo za kakšno drugačno rešitev kakor jo predpisuje zakon. Tako je bilo že v bivši Avstriji. Kakšen veleposestnik je povabil na kosilo kar vse uradništvo in je tako dose-

LISTEK.

67

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

„Velerodni gospod!

Da je Ambrož umrl, pač že veste; sedaj lažje delamo na ženitev Gabrijele Taha z mojo sestro, ki je po Drmačiču že izvedela Miličevo smrt. Delajte Vi tudi s svoje strani na to in tudi Stepko bo enako. Tahi se še pomišlja. Sporočiti Vam moram, da se kmetje okoli Susjeda silno puntajo. To mi je oni dan sporočil Stepko. Ne delajte si zaradi tega prevelikih skrbi, ta reč bo kmalu minila; punt bomo lahko udušili, za nas pa pride čisto prav, ker bo zaradi njega stari volk bolj mehak. Po tem torej storite, kakor najbolje veste. Ko bomo pokopali Ambroža, bo šla moja mati v Mokrice k Stepku in od tam kopala rove proti Susjedu. Toliko v Vašo vednost s poklonom in pozdravom.

Vam udana

Ana Konjska
s Konjščine.“

„Oho!“ je poskočil Šimen, „Tahi in Uršula se mirita preko moje glave, da bi Tahi še sedel na Susjedu? Dobro, da vemo. Svoj tretji gumb bom dal pozlatiti! Ha! Ha! Ha!“ se je zasmel, „tudi gospoda zna goljufati! Pa dobro! Sedaj bomo krenili po drugi cesti.“

Pisar je pismo spravil, se prepeljal preko Save in — ni šel v Vukovino.

XXVII.

Na binkoštni ponedeljek l. 1572. se je spustila tiha noč na pokrajino, v kateri se je čulo samo pluskanje Save, po kateri je trepetal slab mesečni svit. Tik vode nekoliko proč od Zaprešiča, med gostim visokim vrbjem stoji lesen zapuščen mlin. V njem so pred mnogimi leti vojaški begunci ubili mlinarja. Od tedaj je ostal zapuščen in ljudje so se mu že od daleč izogibali. Prazna odprta okna zijajo v noč, voda se šumeč igra okoli lesene razvaline. Slab mesečev svit prodira skozi grmovje in vejevje v mlinska okna. Po mlinu pa se gibljejo prikazni, čuje se šepet, da bi človek mislil: nekaki duhovi so prišli sem na razgovor. Streljaj od mlina leži pod grmom nekak dolg panj, toda včasih se vzgane in tedaj vidiš, da je človek, ki leži na zemlji in prisluškujoč vzdiga glavo. V sredi sedi na mlinskem kamenu Matija Gubec. Bled je in upadel, lice mu je mrko in miro, oči mu sevajo s čudnim plamenom. Ob njem čepi na zemlji Ilija Gregorič in naslanja glavo na kolena. Nemo gleda pred sebe. Na trebuhu pred Gubcem leži Gušetič in se škodoželjno smehlja.

Na prevrnjenem sodu sedi divji, mrkogled možakar z ostrizhenimi lasmi, Ivan Svrač iz Pušče, pri njem pa stoji suh, majhen rdečela-

sec z ostrim nosom — Matija Bistrič iz Trstenika na Sotli. V kotu se naslanja na zid dolg suhač s sukno, kapo na glavi — Ivan Turkovič iz Zaprešiča, za Gubcem pa se je postavil plečat, zagorel mož trdega obraza in živih oči — kmet Pasanec iz Stubice.

„Bratje!“ izpregovori Gubec mirno, „v tej tihi noči smo se zbrali. Kakor bratje in možje na pomenek. Vsi veste, kaj nas peče in boli, nas kmete pod susjedsko in stubiško gospodo. Osem let je minilo, odkar je Tahi s silno roko in z goljufigo pregnal staro gospodo, osmo krvavo leto teče, kar stojimo kakor razpeti mučeniki na tej trdi, neusmiljeni zemlji. Trudili smo se, naš trud pa je pograbil Tahi, potili smo se, naš pot pa je ukradel Tahi. On je snedel naše žito, popil naše vino, ugrabil nam je naše borne groše, našo živino, on nam je koval verige, nas bičal do krvi, nam jemal glave, požgal domove in gonil vdove na beraško palico. Prišla je slaba letina, pa smo morali krmiti njegove pse. Šli smo pred sodnijo, toda za kmeta ni sodišča; šli smo kred bana, ki pa je svojo obljubo snedel; šli smo dvakrat pred samega svetlega kralja, da bi mu pokazali naša krvava, ranjena srca; rekli smo kralju, da smo rajši pod samim živim vragom, ko pod Tahom. Kralj je poslal komisarja, poslal je madžarskega škofa; ta nas je izpraševal pred mesecem in zopet smo mu povedali vse svoje solze in tožbe. In kaj je ta škof storil? Dal je naše pritožbe domači gospodi, med katero je Tahi glava.

gel, da je bila njegova prvovrstna zemlja uvrščena v šesti ali sedmi razred, tako da je plačal le 50 ali 60 vinarjev zemljiškega davka od orala, reven kmet pa je moral plačati od slabe zemlje nekaj kron od orala.

Tudi pod belgrajsko vlado ni nič boljše. Pri nas so državljani razdeljeni v dve vrsti: na vladinovce in na vladne nasprotnike. Za vladinovce zakon ne velja, ampak ti dosežejo vse, kar hočejo. Zakon pa ne velja nikdar za vladne nasprotnike, ker ti ne dobe nič. Vladni nasprotniki smejo samo poljubljati volovske žile, s katerimi jih bijejo vladinovci.

Centralističnega nasilja se poskuša šolana gospoda ubraniti s prošnjami in z „intervencijami“ v Belgradu. Toda v belgrajskih uradih se ne uraduje. Tam pijejo samo črno kavo. Zato so pa hodniki po belgrajskih ministrstvih vedno polni raznih prosilcev in spekulantov, ki skušajo s **podkupovanjem** priti do svojih pravic.

Revež seveda ne more doseči nikdar ničesar. Kdor hoče v Belgradu „dobro opraviti“, mora imeti denar. To je pa največja krivica. **Zato stojimo mi republikanci na stališču, da je treba tem „intervencijam“ napraviti konec in da se mora uradovati po zakonu.**

Namesto posredovanja moramo postaviti dobro in pošteno upravo in

omogočiti nad to upravo strogo in vestno kontrolo.

Dobra uprava pa ni mogoča pod današnjim centralizmom. Upravo je treba **decentralizirati** in izročiti izvršitev vseh uradnih poslov, zlasti takih, ki se tičejo malih ljudi, t. j. kmetov in delavcev, **lokalni** upravi, to je občini in okrajnim glavarstvom. Uradnik v Belgradu ne more poznati razmer posameznih prebivalcev v kaki slovenski vasi, pač pa pozna te razmere prav dobro domači župan ali pa okrajno glavarstvo. Zato naj tudi ti odločujejo, poslanci pa naj **kontrolirajo**, če uradništvo točno uraduje.

Zato so hrvaški republikanci sklenili, da odklanjajo vse „intervencije“, ker smatrajo, da **poslanci niso poslovojdje privatnih oseb**. Poslanec ne zastopa samo onih, ki so ga volili, ampak tudi svoje politične nasprotnike v svojem kraju, kedar gre za javne interese občin in okrajev. Kdor se pa obrača na poslance za posredovanje, ta zahteva navadno, da se postopa z njim **izjemno**, vsako izjemno postopanje pa je **korupcija**. Te pa mi ne maramo in nato se morajo navaditi vsi naši ljudje. **Zato tudi predsednik hrvaške republikanske stranke ne sprejema nikogar v osebnih zadevah**, čeprav je ena ali druga taka zadeva še tako važna.

Radičev shod v Varaždinu.

V Varaždinu so zborovali v nedeljo hrvaški republikanci iz Varaždina in bližnje okolice. Kakor vedno, kedar govori Radič, tako se je tudi na shodu v Varaždinu zbralo na tisoče ljudstva.

Radič je izrazil svoje posebno veselje nad ogromno udeležbo na shodu in povdaril, da narod, ki se v tako visoki meri zanima za svojo politično usodo, ne more propasti.

Potem je govoril o pravicah hrvaškega naroda in naglašal, da morajo Hrvatje zahtevati svoje naravne in človečanske pravice, da bodo mogli živeti v svobodni državi kot svobodni državljani.

Nato je govoril o angleški ustavi in o položaju, ki ga zavzema angleški kralj. Povdarjal je, da Angleži svojega kralja visoko spoštujejo, ne dajo mu pa nobenih pravic in nobene vladarske moči, tako da lahko rečemo, **da je Anglija republika s kraljem na čelu.**

Silno ostro je govoril Radič **proti militarizmu** in zahteval, naj vojna uprava odpusti domov vsaj polovico vojakov, da bo na kmetih dovolj delovnih moči. Ob enem si bo država prihranila silne milijarde, ki jih sedaj troši za vojaštvo. S tem denarjem bi se dalo napraviti mnogo dobrega in koristnega. Državna obramba vsled tega ne bi prav nič tepela, kajti najboljša obramba je prijateljstvo s sosedi.

Glede državne uprave je izjavil: **„Mi nočemo, da obravnajo naše zadeve v Belgradu, kjer nič ne delajo, ampak da gredo v Zagreb, da se takoj rešijo.“**

Izborni je obračunal tudi z radikali in s samostojnimi demokrati, ki v **najnovšem času poskušajo priti na vlado s pomočjo generalov**. Radič je rekel: „Pašič ne more biti niti pometač niti svinjski pastir, najmanj pa predsednik evropske demokratične vlade. Če bi poskušal pri nas kdo zopet Pašiča spraviti na krmilo, bomo našli način, da tako krvavo vlado takoj vržemo. Batin v imenu ustave ne bomo več trpeli. Če pridejo radikali na vlado, se z Belgradom ne bomo več pogajali. Mi smo današnjo vlado sprejeli, ker je obljubila biti poštena, toda če bo začela mešetariti z radikali, jo bomo treščili ob tla, da se bo vsa razletela.“

Prav posebno pa je Radič naglašal **potrebo novih volitev**. Volitve so potrebne, da bomo videli, kdo je za sporazum in kdo ne.

„Če pa vsa sredstva ne bodo nič pomagala,“ je sklenil Radič svoj govor, „bo prišla sila. **Revolucija je velika nesreča, vendar je manjše zlo kakor sužnost!**“

Iz ust slovenskega politika tako jasnih in odločnih besed še nikdar nismo slišali!

„Prisezite pri Kristusovi krvi, da boste stali drug za drugega, kakor brat pri bratu v sreči in nesreči!“

„Prisegamo!“

„Prisezite, da se boste maščevali samo nad krivcem, da boste spoštovali tujo last, da ne boste ubijali razen v boju, da boste nehali, ko bomo pregnali Taha!“

„Prisežemo!“ so v en glas zaklicali kmetje in vzdigali roke.

V tem trenutku se je začel zategnjen žvižg. Kmetje so skočili kvišku. Na breg Save je udaril velik olon, iz katerega sta stopila moški in ženska. Oba sta bila ognjena in dolge plašče. In sta stopila v mlin. Mesec je posvetil skozi okno, v zboru kmetov pa sta stala Stepko Gregorijanec in Uršula Heningova.

„Pozdravljeni, možje!“ je rekel Stepko, „po dogovoru sem prišel k vam z gospo Uršulo. Ali ste pripravljene, upreti se Tahu?“

„Smo,“ je odgovoril Gubec.

„Pregnati ga in uvesti stare gospodarje?“

„Da. Vsa pokrajina od Stubice do Samobora, od Stenjevca do Sotle.“

„Ali ste trdni v tem?“

„Trdni, pri Bogu!“ je rekel Gubec in položil roko na srce. „Dokler boste vi z nami, bomo tudi mi z vami! Dokler boste vi pošteno z nami, bomo tudi mi pošteno z vami!“

„In kedaj se nameravate vzdigniti?“ je vprašala Uršula.

Iz naše organizacije

SOMISLJENIKI NA KRANJSKEM!

Dne 19. oktobra 1924 (na žegnansko nedeljo) se bo vršila v Ljubljani konferenca slovenskih republikancev za Kranjsko. — Dnevni red: 1. Naš program. 2. Naša organizacija. 3. Naš tisk. — Konferenca se bo vršila po § 2. shodnega prava. Pristop imajo le zaupniki, predsedniki in odborniki krajevnih in župani republikanske stranke. Kdor se hoče konference udeležiti, naj to naznani takoj upravi našega lista.

SOMISLJENIKOM NA ŠTAJERSKEM!

Dne 12. oktobra 1924 se bo vršila v Ptuj konferenca slovenskih republikancev za Štajersko. Dnevni red: 1. Naš program. 2. Naša organizacija. 3. Naš tisk. — Konferenca se bo vršila po § 2. shodnega prava. Pristop imajo le zaupniki, predsedniki in odborniki krajevnih organizacij, občinski sve-

tovalci in župani republikanske stranke. Kdor se hoče konference udeležiti, naj to naznani takoj upravi našega lista, da se mu doloži vabilo, ker brez vabila vstop ne bo nikomur dovoljen. Prostor konference bo razviden iz vabila.

Iz Podbrezj na Gorenjskem. Pri nas se je 5. t. m. ustanovila krajevna organizacija kmečko-delavskih republikancev. Zaupniški sestanek se je obnesel povoljno. Poročevalec iz Ljubljane je razlagal naš program: slovenstvo v kulturnem oziru, federacija in republikanstvo v političnem, kmečko-delavska država v socialnem, pri vsem tem pa moška samozavest in odločnost s požrtvovalnostjo brez omahovanja. Organizaciji načeluje posestnik Peter Ažman iz Bistrice kot predsednik, kovač Fr. Stegnar iz Srednje vasi kot podpredsednik, Al. Mihelič kot tajnik in Tomaž Habjan kot blagajnik. Zbovalci ponesejo republikansko misel tudi v okolico proti Križam in Naklem. Vztrajno in dosledno naprej!

Radič o veri in politiki.

V zagrebškem „Hrvatu“ z dne 1. oktobra je objavil slušatelj bogoslovja na vseučilišču v Krakovu g. Slavek Cencek vsebino govora, ki ga je imel s predsednikom hrvaške republikanske stranke Štefanom Radičem o veri in politiki. Gospod Slavek Cencek piše:

„Nedavno sem se peljal s Poljskega, da proučim in opišem položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji. Potoval sem mnogo, tudi sem mnogo bral in se o tej stvari pogovarjal, vendar pa si nisem mogel napraviti jasne sodbe o politiki Štefana Radiča, kolikor se tiče njegova politika cerkvenih zadev in čisto katoliških vprašanj. Zato sem se obrnil osebno na g. predsednika HRSS (Radiča), da izvem, kaj on misli o teh stvareh. Mislim, da bo brate Hrvate zanimalo, kaj mi je pri tej priliki povedal.“

Takoj, ko sem se začel z njim pogovarjati, sem opazil, da imam opraviti z velikim demokratom (ne v smislu slovenskih „demokratov“, ampak z demokratom v pravem pomenu besede, op. ur.) in s človekom, ki o političnih in tudi čisto verskih stvareh mnogo razume. Z gospodom predsednikom sva se pogovarjala nad 1 uro, zato pa ne morem v kratkem času, ki mi je na razpolago, napisati vsega, kar sva govorila, ampak hočem povedati le glavne stvari.

Gospod predsednik mi je rekel, da on in njegova kmečka stranka glede katoliške cerkve in vere **priznavajo vse tako, kakor je do njih prišlo**, t. j. oni se nočejo prav nič vmešavati v čisto verske stvari in

jim nič dodajati in nič prikrajševati. Gospod predsednik je naglasil, da je glavno načelo njegovo in njegove stranke, **„da se vera veruje, politika pa presoja.“** Zato se on in njegova stranka v čisto verska vprašanja čisto nič ne vmešavajo, ker je to stvar svetega očeta papeža, škofov in duhovnikov. Kar pa se tiče politike, se ravna po principu, **„da se politika presoja.“**

Na vprašanje, če on in njegova stranka v kakšnem gotovem slučaju nastopa proti cerkvi in proti duhovščini, mi je odgovoril: „Proti cerkvi jaz in moja stranka nismo nikdar nastopali. **Kar pa se tiče duhovščine, pa samo takrat in toliko, kolikor se duhovščina bavi s politikom.**“

Z ozirom na gmotni položaj duhovščine mi je rekel g. predsednik, da imajo on in njegova stranka v svojem programu zahtevo, da se končno uredi tudi gmotni položaj duhovščine. „Sramota je,“ je rekel, „da so ponekod duhovniki slabše plačani kot hlapci. To ne more iti tako dalje, ker mora biti duhovnik tudi kulturni delavec, ki si mora kupovati knjige in časopise in mora biti vsaj tako oblečen, da lahko sprejme kakega gosta. Duhovnik mora živeti kot kulturni človek, toda v današnjem položaju on to ne more biti, ampak se celo oddaljuje od „kulture“.“

Gospod Radič misli, da bi bilo zelo dobro, če bi se osnoval velik skupen fond, iz katerega bi vsi duhovniki dobivali enake svote, ne pa, kakor je sedaj, da žive eni v blagostanju in v izobilju, drugi pa v naj-

Gospod Tahi je poslal jagnjeta k volku na izpoved. In na svojem zborovanju v Zagrebu je gospoda sklenila, da nas naj sodnija preganja in veseli kakor razbojnika, da naj nas izobčijo iz vsega krščanstva, še več: gospoda je zapovedala, da moramo mi kmetje s Susjeda in Stubice iti zidati trdnjavo Ivanič, da moramo zapustiti plug, ženo in otroke sedaj, ko nas je nekaj let tolkla toča, zima, povodenj in lakota, — sedaj, ko po dolgem času zopet enkrat zemlja kliče naše žulje, da poberejo božji blagoslov! Toda to še ni vse! Naj krvnik jemlje žito, vino, živad, kočjo in kočarja — toda naj kakor divja zver ne dela sile našim ženam in našim dekletom! To mu ne bodi nikdar odpuščeno!“ Gubec je skočil kvišku, lice mu je zažarelo, v oči se mu je zasvetil sveti ogenj.

„Nikdar!“ so planili kmetje.

„Idite po vaseh,“ je Gubec nadaljeval, „in poslušajte stok osramočenih devic. Pokazali smo jih komisarjem, oni pa niso rekli ne bev, ne mev. Poglejte Jano, edino palico slepega Janka; zblaznela je. Ne, ne maramo biti živina, da bi se v naše kmečke žile mešala Tahova kri. Zemlja nas zapušča, nebo se je zaprlo, za nas ni nikjer pravice! Na noge torej, bratje, kakor ena duša, eno srce, ena pest!“

„Na noge!“ so zagrmeli kmetje.

„Prisezite, da boste razbili krvniške verige!“

„Prisegamo!“

„Tega še prav ne vemo,“ je odgovoril Gubec, „treba vse pametno pripraviti, tako da se bodo v enem trenutku vzdignili vsi.“

„In kje boste začeli?“ je vprašal Stepko.

„Ne izprašujte nas, gospod, to je naša stvar in stvar našega dogovora. Vam bodi dovolj, da se bo zgodilo.“

„Ali imate orožje?“

„Imamo nekaj,“ je odgovoril Gubec.

„Poslala Vam ga bom jaz,“ je pripomnila Uršula, — „in svinca in smodnika?“

„Malo.“

„Tukaj imate tristo srebrnjakov, pa si kupite,“ je naglo rekla Heningovica in Gubcu izročila mošnjo. „Toda če se boste izneverili in se ne boste vzdignili?“

„Ne bojte se,“ se je nasmehnil Gubec, „sram nas je, da se nismo že davno, in če bi se ne uprli, bi ne zaslužili imena ljudi.“

„Prav je tako,“ je rekla Uršula, „ne dajte se, ne popuščajte! Ropajte, rušite, Tahi ne sme biti vaš gospodar. Zanesite se na nas, ki vam hočemo dobro, od nas boste dobili vsaktero pomoč. Verujte nama! Da vas prepričava o tem, sva ravno prišla sem.“

„Toda molčite,“ je pripomnil Stepko, „ne omenite našega imena.“

„Samo če nam iztrgajo srce,“ je odvrnil Gubec, „ga bodo našli v njem zapisanega.“

„Na propast Tahu!“ je rekla Uršula in dala Gubcu roko.

(Dalje prihodnjič.)

večji bedi. Kar se tiče župnijskih gospodarstev, jim gospod predsednik ne nasprotuje, ampak celo trdi, da so taka gospodarstva potrebna. Nasprotuje pa in bo vedno nasprotoval ogromnim posestvom, kajti kjer je preveliko gospodarstvo, „samo po blatu gazi, a za druge ne mari,“ vsled česar tudi morala trpi.

Govoril je tudi o avtoriteti (veljavi) in sicer o avtoriteti sploh in o avtoriteti v posebnih slučajih. Posebno veljavo ima duhovnik v cerkvi, sodnik na sodišču, učitelj v šoli, stari ljudje nad mladimi, starši nad otroci. Zato se za podložnike ne spodobi, da bi se z osebo, ki ima veljavo v cerkvi, šoli, na sodišču itd. pripravili v cerkvi, v šoli itd. V posebnem slučaju pa ima veljavo tisti, ki več dela in več žrtvuje. **Veljava mora biti tudi v politiki, ta veljava pa je verska morala, ki mora biti stalna in neizpremenljiva in neodvisna od Radiča in od Pašiča.**

Kar se tiče njegovega razmerja in razmerja njegove stranke do katoliške cerkve sploh, je predsednik ponovno naglašal, da se niti on niti njegova stranka ne meša v čisto

verska vprašanja, napada jih pa celo ne. „**Vjera je, da se vjeruje.**“ Rekel mi je dalje, da tisti kmet, ki verskih stvari najmanj zna, vendar več zna, kakor gosposki inteligent, ki največ zna. Zatrjeval mi je, da na to ni niti misliti, da bi on in njegova kmečka stranka mogla napadati katoliško cerkev. **Njegova stranka obstoji skoro iz samih katolikov, in če bi napadala cerkev, bi napadala samo sebe!** Gospod predsednik pričakuje mnogo ravno od priprostega kmečkega naroda, kajti tudi Kristus si je za doseg svojih velikih in večnih ciljev izbral ravno siromašne ribiče. Vsako veliko delo se rodi iz revščine.

Iz vsega, kar sem mogel od g. Radiča tekem pogovora izvedeti, sem spoznal, da predsednik hrvaške republikanske kmečke stranke Štefan Radič ne le ne napada katoliške cerkve, ampak ravno nasprotno, on se opira na večni princip katoliškega naroda in katoliškega pojmovanja. Dal Bog, da bi še nadalje vztrajal v teh svojih nazorih.“ Podpisan: Slavek Cencek, slušatelj bogoslovja na vseučilišču v Krakovu.

Dnevne vesti.

Limanice. V Belgradu znajo, to se jim mora pustiti. Oni znajo vedno tako narediti, da so oni na vrhu, mi pa spodaj. Za slučaj, da pojde v cvet gosposka, patrijotična in monarhistična politika, so imeli pripravljene radikale in demokrate kot limanico, na katero naj bi se vsedli prečanski patrijotje, militaristi in monarhisti. Ti so se tudi res vsedli, Srbi so pa želi. Za slučaj, če patrijotična, militaristična in monarhistična pšenica ne bi šla v cvet, ampak bi začela zmagovati n. pr. kmečka misel, imajo pripravljeno v Belgradu novo limanico, namreč „zemljoradnike“. Na to limanico so se vsedli voditelji slovenskih samostojnih kmetov. Če pa tudi s tem ne bi šlo, imajo pripravljeno v Belgradu tudi komunistično limanico. Na to limanico so se vsedli razni voditelji slovenskih delavcev in so v svoji preprostosti res poslali slovenski delavski denar v — Belgrad! Če pa se tudi ta limanica ne bi obnesla, imajo pripravljeno tam doli tudi republikansko limanico. Na to limanico se pa doslej še noben hrvaški ali pa slovenski republikanec ni vsedel, ker vemo, da je to samo limanica, na katero naj bi se mi ujeli, pa se ne bomo! Mi pravimo: **Srbi naj bodo republikanci v Srbiji, mi Slovenci pa v Sloveniji!** Pod belgrajsko komando ne gremo! Pod belgrajsko komando gredo lahko slovenski monarhisti (demokratje itd.), gredo lahko slovenski samostojni kmetje, gredo lahko slovenski komunisti in socialisti, slovenski republikanci pa nikdar! **Srbija Srbom, Slovenija Slovencem!**

Radičevci in vlada. V sedanji parlamentarni večini so radičevci (hrvaški republikanci) najmočnejša stranka. Po vseh parlamentarnih pravilih bi morali imeti torej radičevci tudi primerno število svojih ministrov. Hrvvaški republikanci so se tudi toliko udali, da so rekli, da prevzamejo nekaj ministrstev, če je to potrebno in da tudi prisežejo, ker vedo, da je taka prisega samo prisiljena in torej dejansko neveljavna, in nekateri časopisi so res že poročali, da bo vsak trenotek podpisan „ukaz“ o imenovanju radičevskih ministrov. Do danes pa tak „ukaz“ še ni podpisan in sicer zato ne, ker zahtevajo v Belgradu, da se morajo hrvaški republikanci odreči svojega republikanstva! Kdo to zahteva, leži na dlani! Tej zahtevi so se hrvaški republikanci seveda odločno uprli in so rekli, da so pač pripravljeni za pošten in pameten sporazum, nikdar pa ne bodo kapitulirali in se udali na milost in nemilost! Če bi hrvaški republikanci svoje republikanstvo zatajili, bi to pomenilo brezpogojno kapitulacijo vsega hrvaškega naroda pred Belgradom, na to pa oni ne morejo pristati. Zato hrvaški republikanci še danes nimajo svojih ministrov, čeprav so naj-

močnejša stranka v sedanji vladni parlamentarni večini.

Kaj pravi „Kmetijski list“? V glasilu slovenskih „samostojnih“ kmetov, v „Kmetijskem listu“, smo našli pretekli teden to-le opazko na naš naslov: „Avtonomist je pretečeni teden omedlel, ko je Radič izjavil, da „ni republikanec in da tudi nikdar ni bil“, nego da je priporočal republiko hrvvaškim kmetom samo zato, da bi reveže varal.“ — Radičevo „izjavo“, na katero se opira „Kmetijski list“, je ta list pobral v nekem češkem listu. Kako verodostojen pa je ta češki vir, vidimo iz zagrebškega „Hrvata“, kjer beremo: „Pred 10 dnevi je prišel k predsedniku HRSS (k Radiču) neki češki časnikar, se predstavil kot delegat (odposlanec) celotnega češkega tiska in prosil za nekatere glavne informacije (obvestila) o sedanjem položaju za češki tisk. In dobil jih je. Zapisal si ni nič, temveč izjavil, da bo po dobrem spominu opisal svoje dojme. In opisal jih je v militarističnem in reakcionarnem dnevniku „28. Rijan“, toda tako nepošteno, da med ostalim n. pr. navaja, da mu je Radič dejal, da nikoli ni bil republikanec iz prepričanja, temveč mu je republikanstvo le taktika. Na tako poročanje sporoči predsednik HRSS edini primerni popravek: da odslej ne bo več sprejel nobenega češkega časnikarja.“ — To je dovolj jasna in določna izjava. Sedaj ima „Kmetijski list“ priložnost, da pade v omedlelico.

Razne vrste vladarjev. Na Angleškem imajo kralja. Angleški kralj pa ni nič drugega kakor viden zastopnik angleške moči na zunaj, tako približno, kakor pravimo o papežu, da je viden zastopnik Kristusa na zemlji. Vlada pa na Angleškem ne kralj, ampak ljudstvo potom svobodno izvoljenega parlamenta. Kar sklene parlament, to brezpogojno tudi drži in kralj nima prav nobene pravice in moči vtikati se v sklepe parlamenta. Angleška država je torej pravzaprav republika s kraljem na čelu, ki je, kakor rečeno, samo viden zastopnik angleške moči, ni pa vladar, ker se vladajo ljudje sami. Drugod pa žive vladarji, ki nočejo biti le vidni zastopniki države, ampak hočejo res tudi vladati, ne samo z ljudstvom, ampak tudi nad ljudstvom ali pa celo proti ljudstvu. Tako hočejo vladati te vrste vladarji v prvi vrsti z vojaško močjo, s pomočjo sablje in generalov. Vladajo pa teke vrste vladarji nad ljudstvom lahko samo tako dolgo, dokler so ljudje neumni. Kakor hitro pa se ljudje spametujejo, je take sorte vladarjev prav kmalu konec z njihovimi generali in sabljami vred.

„Srezki“ poglavar je prepovedal slovenskim republikancem javen shod v Zagorju. Kdor vé, kaj je „srezki“ poglavar, naj bo tako pri-

jazen in naj nam to sporoči. Mi ne vemo, ker te besede v slovenščini ni! Sam Bog ve, kakšen slovenski petoliznik je to besedo poskusil pri nas vpeljati!

Kdo je umoril rudarja Fakina? Rudarja Fakina so umorili v Trbovljah meseca junija. Sedaj pišemo že meseca oktobra, a naše slavne oblasti še ne vedo, kdo ga je!

Proč z zakonom o zaščiti države! Ko so sedeli v Belgradu na vladi radikalni in demokratični nazadnjaki, so sklenili zakon o „zaščiti države.“ Ker pa „država“ ni nič drugega kakor ljudje, ki stanujejo na nekem gotovem ozemlju, in ker je stvar teh ljudi samih, da si uredijo razmerje, v kakoršnem hočejo živeti med seboj, prav popolnoma po svoji volji, zato je tak zakon popolnoma odveč, ker vsi ljudje bodo vedno živeli, tako ali pa tako, in ne potrebujejo za svoj obstanek prav nobene „zaščite“. Kakor ve danes že vsak otrok, tega zakona tedanji vladodržci niso napravili, da „zaščitijo državo“, ampak da zavarujejo sebe in svojo moč, oziroma moč svojih strank. Te vrste „zavarovanje“ je pa do skrajnosti nazadnjaško in protidemokratično in zato bi bil že zadnji čas, da ta nestvor izgine iz našega zakonika. Ruska država je urejena boljševisko, pa je še vseeno država. Amerika je urejena federalistično, pa je še vseeno država. Francija je urejena centralistično, pa je še vseeno država. Zato bo tudi Jugoslavija ostala država brez ozira na njeno notranjo ureditev in brez vseh zakonov o „zaščiti države.“

Važno za slovenske vinogradnike. V par dneh odpotuje na Dunaj posebna komisija, ki bo sklepala trgovsko pogodbo z Avstrijo. Predsednik komisije je dr. Stojkovič, načelnik v ministrstvu za trgovino, kot izvedenca pa sta komisiji prideljena g. Janko Jovan iz Ljubljane in g. Robert Kožan iz Ptuja. Pogajali se bodo v prvi vrsti za izvoz vina iz Jugoslavije v Avstrijo. Če se posreči doseči vsaj take pogoje za uvoz našega vina v Avstrijo kakor so jih dosegli Italijani, bodo naši vinogradniki rešeni velikih skrbi.

Novo volitve na Angleškem. Sedanja delavska vlada na Angleškem je pripravljala sklep posebne pogodbe z Rusijo. Pogodbi z Rusijo so se pa uprli zastopniki meščanskih strank. Ker delavska vlada sama nima večine v parlamentu, bo vlada parlament razpustila in razpisala nove volitve, ki bodo bržkone 8. novembra t. l. Izid prihodnjih volitev na Angleškem bo velike važnosti za vso Evropo. Če bo zmagala delavska stranka, se bo sedanji demokracijski sistem v Evropi silno utrdil. Če pa pridejo na površje starokopitneži, se bomo morali pripravljati zopet na nove vojske, ker kapitalisti stare sorte ne morejo živeti brez profitov, ki jim jih prinese vsaka vojna.

Prva stran in zadnja stran. V „Slovenskem Narodu“ od torka beremo na prvi strani, da je avtonomija nepotrebna reč. Zadaj v gospodarskem delu pa beremo članek o novem obrtnem redu, kjer stoji tudi to: „Resnici na ljubo moramo pač priznati, da nikakor ne gre, raztezati srbske zakone, ki so prirojani popolnoma drugačnim razmeram, na „prečanske“ kraje brez temeljite pravne. Radi tega smo mnenja, da bi se novi obrtni zakon moral naslanjati na naš dosedaj veljavni obrtni red, dasi seveda ugotavljamo, da obratno tudi ne gre aplicirati naših, zapadnim krajem prilagojenih predpisov na srbske kraje kar meni nič tebi nič.“ — Na prvi strani je torej „Narod“ proti avtonomiji, na zadnji strani pa za avtonomijo! Tako godlo požira slovenska „inteligenca“ dan za dnem!

Dvestotiseč nerešenih aktov leži v Belgradu v ministrstvu za socialno politiko. Invalidi prosijo, vdove prosijo, društva prosijo, v Belgradu pa gospodje ministrski uradniki pijejo „kafu“ in kade cigarete, dokler ne mine tistih par uradnih ur, in potem gredo.

Možat odgovor. Sedanja vlada je povabila tudi Štefana Radiča, da

vstopi v vlado, bodisi sam, bodisi nekaj poslancev HRSS. Da sedanjo vlado kolikor mogoče podpre in tako prepreči povratak Nikole Pašiča na vlado, je Radič izjavil, da je pripravljen izpolniti vladi tudi to željo. Kakor hitro pa so zvedeli gospodje generali, ki so vsi brez izjeme sami Srbi, kaj se pripravlja, so začeli spletkariti na dvoru in priti-skati na kralja, da ne sme potrditi hrvaških republikancev za ministre. Tako se je zgodilo, da je vlada rekla „ja“, kralj in generali pa „ne“. Ta spor pa je Štefan Radič na kratko končal s tem, da je objavil sledečo izjavo: „HRSS (hrvaška republikanska kmečka stranka) nikakor ne želi, da bi se še nadalje razpravljalo o vstopu njenih zastopnikov v današnje vlado in zahteva najodločnejše, da se to vprašanje takoj odstavi z dnevnega reda.“ — To je odločna in možata izjava, ki dokazuje, da hrvaškim republikancem ni nič ležee na koritih in ministrskih stolčkih, ampak da jim gre v prvi vrsti za to, da zavlada pri nas enkrat pravica in red. Radič je dokazal s to izjavo dalje, da se ne da speljati na led s sladkimi obljubami, ampak da hoče ostati mož-poštenjak in dosleden politik.

Iz mariborskih železničarskih krogov nam pišejo: Na tukajšnji sekciji je za načelnika nek Rus Kulakov (Vranglovec). On kvalificira nas delavce za plačo od ure. Toda kako! Delavci z 5 službenimi leti dobe po Din 3.25, profesijonisti z enako službeno dobo pa po Din 4.75 do Din 5. Ti zadnji so izučeni mizarji, zidarji, tesarji itd. Ali ni Slovenca, ki bi znal in mogel opravljati to službo? Progovni delavci so poprej dobivali plačo že 27. ali 28. v mesecu, sedaj pa navadno šele 2. ali celo 4. Hišni gospodar zahteva stanarino takoj prvega, delavci pa nimamo kje vzeti denar, ker se nam ne plača ob pravem času. V Sloveniji naj opravljajo take službe domačini, Rusi naj se pa podajo lepo domov, če imajo čisto vest!

Kdor je že prejel položnico, na kateri je bil označen dolžni znesek, naj takoj pošlje dotično naročnino in naj še enkrat vsak natančno prebere naš uvodni članek v zadnji 41. številki. — Ostali naročniki prejmejo položnice v tej oziroma prihodnjih številkah. — Zavedajte se, da ste dolžni plačati naročnino, ako list prejmete.

DAROVI ZA TISKOVNI SKLAD:
J. E., Sv. Barbara v Hal. Din 10
Duhovnik iz Ljubljane Din 25
Dva republikanca iz Zagorja o. S. Din 10
Republik. mlinar iz Dolenjskega. Din 5
Republikanec iz Ljubljane, ki daruje redno vsaki mesec Din 40

Vsem neustrašenim in zavednim našim somišljenikom naša najlepša zahvala.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKEH AVTONOMISTOV.

Odgovorni uredni Drago Brozovič. Tiskarna J. I. ASNIJA NASL. v Ljubljani.

Poravnajte naročnino!

Telefon št. 220.	Trboveljski premog drva	Plačilo tudi na obroke.
	koks angleški premog šlezijske brikete dobavlja ILIRIJA tu Ljubljana, Kralja Petra trg 8.	

Kupim: Dunajski in Ljubljanski Zvon, Kres, Slov. Bčelo, Slov. Glasnik in vse druge knjige

Hinko Sevar, antikvariat knjigarna Ljubljana, Stari trg 34.

se dobi
v vseh specialij. prodajalnah!

Izšla je **BLASNIKOVA****VELIKA PRATIKA**za navadno leto **1925** ki ima 365 dni.

„Velika Pratika“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov. Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din; kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Bele klobuke,

oblike po 160 do 200 Din, dvobarvni 170 D in vse drugolične barve 150 D.

Priporoča se najreelneje

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg

Trgovina ŽIBERT

se je preselila iz Prešernove ulice na **Kongresni trg** zraven nunske cerkve ter se cenjenim odjemalcem priporoča še za nadaljno naklonjenost.

Za pouk in zabavo je potrebno dobro čtivo, ki je tudi veselje in kras knjižici. Za Din 5— se dobi najboljši Kellerjev roman

Regina

Za Din 15— najlepši roman srbskega pisatelja nušića

Občinsko dete

in za Din 14— se dobi knjiga

Zeleni kader

ki opisuje življenje legijonarjev za časa svetovne vojske in razsula Avstrije — v tiskarni

J. Blasnika nasl. v Ljubljani, Breg št. 12.

Denar je poslati naprej.

ADRIA

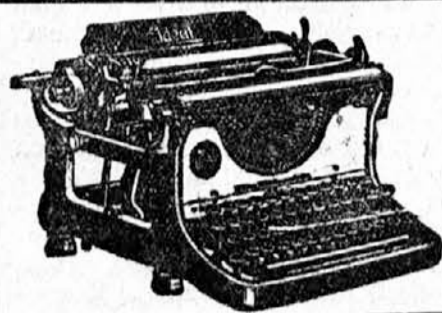
TOVARNA SLADNE KAVE
VELEPRAŽARNA
ZRNATE KAVE
MELNI ZA DISAVE I. T. D.
BRZOJAVI ADRIA - VIČ
GLINCE PRI LJUBLJANI

DRVA,
trboveljski premog

H. Petrič, Ljubljana

Gospodarska cesta 16

Telefon 343.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon št. 265.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREŠČINE.

FR. SLOVNIK
LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblik in manufaktur. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Ure Zlatnina

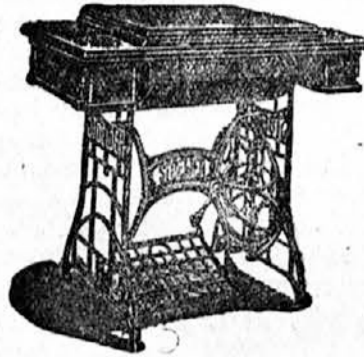
F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Štepanci Opatia

ADVOKAT Dr. HENRIK TUMA

je otvoril pisarno

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
I. nadstropje

15 letno jamstvo

najpopolnejši Stoewer šival. stroj s pogrezljivim transporterjem (grabljice). Z enostavnim premikom je stroj pripravljen za štepanje, vezenje ali šivanje.

Ludovik Baraga, Ljubljana,
Šelenburgova ulica 6, I. nadstropje

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

Gospodarska poučna knjiga!

Ravnokar je izšla knjižica

„Osnovni pojmi modernega bančništva in borzništva“.

V knjigi je popisano, kako svet dandanes nalaga svoj denar, kako ga upravlja in kam ga nalaga. Popisano je življenje na borzah, kako delajo in od česa žive banke, pomen papirnega denarja, menic, čekov itd. O vseh teh stvareh mora biti dandanes poučen vsak umen gospodar. — Zato je knjiga velike vrednosti. — **Cena Din 20—** s poštino vred. — Knjiga je izšla v samozaložbi, naroča se pri vseh knjigarnah in pri

Tiskarni J. Blasnika nasledniki, Breg št. 12.

Jugometalija

Splošna kovinarska industrija
Ljubljana, Kolodvor. ul. 18

Izdeluje vsakovrstne bakrene kotle ter kleparska, kovinotiskarska, ključavničarska in vodovodno-inštalacijska dela. Špecialni zavod za vpeljavo in popravila centralne kurjave, sušilnic itd. Konkurenčne cene. Točna izvršitev
Telefon št. 729 Tek. račun št. 13.199

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavi: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta št. 5.

Telefon št. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenj-gradec, Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4. (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE DIN 19,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Logatec
Prevalje